

POSTANOWIENIE

Dnia 4 kwietnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Bogusław Cudowski (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa K. S.

przeciwko D. L. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą D. L. G. o ustalenie istnienia stosunku pracy i ekwiwalent za urlop wypoczynkowy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 4 kwietnia 2012 r., zażalenia strony pozwanej na wyrok Sądu Okręgowego z dnia 17 listopada 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy wyrokiem z 17 listopada 2011 r. oddalił apelację powoda oraz odstąpił od obciążenia go kosztami zastępstwa prawnego w postępowaniu odwoławczym.

Zażalenie na postanowienie o kosztach złożył pozwany. Zarzucono wadliwą wykładnię art. 102 k.p.c. w związku z art. 98 k.p.c. polegającą na przyjęciu, że zła sytuacja majątkowa powoda uzasadnia nie obciążanie go kosztami zastępstwa prawnego.

Wniesiono o zmianę zaskarżonego postanowienia i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania odwoławczego w wysokości 930 zł oraz zasądzenie kosztów postępowania wywołanego zażaleniem.

W uzasadnieniu zażalenia podniesiono przede wszystkim, że Sąd Okręgowy oprócz lakonicznego przywołania podstawy prawnej wydanego rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów zastępstwa prawnego („orzeczenie o kosztach procesu uzasadnia przepis art. 102 k.p.c.”), nie wskazał, z jakich względów uznał sytuację pozwanego za szczególną. Już tylko z tego względu zaskarżone postanowienie powinno zostać zmienione zgodnie z żądaniem.

Dalej podniesiono, cytując szeroko orzecznictwo Sądu Najwyższego, że sama sytuacja majątkowa strony, na którą powołał się powód w toku postępowania przed Sądem Okręgowym, nie może być wyłączną przesłanką zastosowania art. 102 k.p.c. Podniesiono także, że Sąd Rejonowy rozpatrując sprawę, nie dopatrywał się okoliczności uzasadniających nie obciążenie powoda kosztami zastępstwa prawnego na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem skorzystanie z art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu orzekającego i to do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstępianie od generalnej zasady (art. 98 § 1 k.p.c.) obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór (postanowienia SN z: 17 marca 2010 r., II CZ 105/09, niepubl., 11 lutego 2010 r., I CZ 112/09, LEX 564753, 2 grudnia 2009 r., I CZ 92/09, niepubl., 18 października 2010 r., I PZ 15/10, niepubl., 2 czerwiec 2010 r., I PZ 2/10, niepubl., 11 luty 2010 r., I CZ 112/09, LEX nr 564753, 13 grudnia 2007 r., I CZ 110/07, LEX nr 621775).

Ingerencja w to uprawnienie sądu, w ramach rozpoznawania środka zaskarżenia od rozstrzygnięcia o kosztach procesu, następuje jedynie w sytuacji stwierdzenia, że dokonana ocena jest dowolna, oczywiście pozbawiona uzasadnionych podstaw (postanowienia SN z 16 czerwca 2011 r., V CZ 23/11, LEX nr 864028, z 25 marca 2011 r., IV CZ 136/10, LEX nr 785545).

Rację ma skarżący, podnosząc, że zastosowanie art. 102 k.p.c. wymaga starannego uwzględnienia i rozważenia okoliczności sprawy i dokładnego uzasadnienia takiego orzeczenia. Wymaga uzasadnienia zawierającego

przedstawienie okoliczności, które sąd uznał za wypadki szczególnie uzasadnione w rozumieniu tego przepisu (postanowienie SN z 11 lutego 2010 r., I CZ 111/09, niepubl.). Tego elementu zabrakło w zaskarżonym postawieniu, co ewentualnie można by traktować jako naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 361 k.p.c.

Należy jednak podkreślić, że w zażaleniu nie wskazano naruszenia tych przepisów, a jedynie art. 102 k.p.c. w związku z art. 98 k.p.c. Sąd Najwyższy może rozpoznawać środek zaskarżenia jedynie w jego granicach.

Z przedstawionych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.